

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۲۳

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت چهل و سوم)

گانا Ghana

(قسمت اول)

نام اختصاری: GH

نام رسمی: جمهوری گانا Republic of Ghana

نام جهانی: گانا Ghana

نام سابقه: ساحل طلا Gold Coast

نوت: نام این کشور از نام پادشاهی قرون وسطی افریقای غربی گرفته شده، که از موقعیت فعلی بطرف شمال قرار داشت.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره غربی، نیم کره شمالی. کشور گانا در قسمت غربی براعظم افریقا، در کناره خلیج گینی Gulf of Guinea (بحر اتلس Atlantic Ocean)، بین طول البلد شرقی 1.5°، طول البلد غربی 3° و عرض البلد های شمالی 5° - 12° موقعیت دارد. نصف النهار گرینویچ Greenwich ازین کشور عبور میکند.

مساحت: 238533km² یا 91743 میل مربع (هشتاد و دومین کشور جهان). خشکه 227533km² و آب 11000km²

حدود اربعه:

شمال: بورکینافاسو (ولتای علیا) Burkina Faso – 549km

جنوب: بحر اتلس Atlantic Ocean

شرق: توگو Togo – 877km

غرب: ساحل عاج Cotedvoire – 668Km

گانا با خشکه 539km و با آب 539km سرحد دارد.

کوه ها: افاجاتو Afadjato، اداکلو Adaklu، اکواوا Akwawa، ادوادو Aduadu و بیپوکاو Wepokaw.

قلل مرتفع: افاجاتو – 885m، اداکلو – 600m و کوامیسا Kwamisa – 256m

دریاها: ولتا Volta – 1143Km و معاونین این دریای بزرگ مانند: ولتای سفید White Volta، ولتای سیاه Black Volta، ولتای سرخ Red Volta و سیشلی Sissilli (معاونین ولتای سفید در شمال گانا)،

داکا Daka و اوتی Oti (معاون ولتای سفید از سمت شرق)، پرو Pru، سن Sene، و افرام Afram (معاون ولتای سفید از سمت غرب) و دریاها تانو Tano، انکوبرا Ankobra و پرا Pra.

اقلیم: گانا بعلت نزدیکی با خط استوا و آب بحر هوای گرم و مرطوب دارد و رطوبت آن در مناطق جنوبی بیشتر است. مارچ سردترین و اگست گرمترین ماه در گانا است. اندازه حرارت متوسط سالانه این کشور 27C⁰ ثبت شده است.

فصل بارنده گی در ماه مارچ آغاز و در ماه اکتوبر به پایان میرسد و این باران ها معمولاً با توفان های نوع تورنادو Tornado همراه میباشند.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

در مناطق غربی گانا هر سال در حدود ۱۴۰۰ الی ۲۰۰۰mm در مناطق شمالی ۱۰۰۰ الی ۱۲۰۰mm و در مناطق شرقی ۶۵۰ الی ۷۵۰mm باران میبارد. درین کشور بعد از سپری شدن ایام بارانی وزمین، باد آغاز میگردد. و طی ماه های نومبر و دسمبر بادهای گرم حرمتان، از سوی بیابان های جنوب غربی بسوی گانا میوزندند. سایر خصوصیات جغرافیایی: گانا که از شمال تا جنوب طول بیشتر دارد، در کناره جنوبی سمت غرب براعظم افریقا موقعیت دارد و نصف النهار گرینویچ از مناطق شرقی آن کشور عبور میکند، به این دلیل یک حصه خاک گانا در نیم کره شرقی و حصه دگر آن در نیم کره غربی موقعیت دارد. گانا یک کشور نیمه کوهستانی است، که مناطق شرقی و مرکزی آن هموار است و جنگلات انبوه دارد. حکومتات گانا در سی سال اخیر حدود نیم جنگلات گانا را قطع نموده و به جای آنها فارم های زراعتی و مزارع ککو، قهوه، کیله و سایر حبوبات و انواع گوناگون میوه ها احداث نموده است.

سطح مرتفع آشنانتی Ashanti در جنوب غرب گانا، بطور متوسط ۵۰۰m، سطح مرتفع اکوآپین Akwapin در شمال ۸۰۰m و سطح مرتفع اتاکارا Atakara در جنوب شرق، حدود ۶۰۰ الی ۸۰۰mm از سطح بحر ارتفاع دارد.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه گانا از سطح بحر (بحر اتلس) با ارتفاع صفر متر و مرتفع ترین آن (افاجاتو Afadjato) است که ۸۸۵m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی - بشری:

پایتخت: اکرا Accra. نفوس ۲/۶۶ میلیون نفر.

نفوس: ۳۴۵۸۹۰۹۲ نفر (جولای - ۲۰۲۴).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس گانا قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	۱۳۹ نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	۳۶۱ نفر
نفوس شهری	58.6%
نفوس دهاتی	41.1%
فیصدی شهری شدن	3.06% (۲۰۲۵ - ۲۰۲۰)
0 - 14 ساله	37.44% (مرد 5524932 و زن 5460943 نفر)
15-24 ساله	18.64% (مرد 2717481 و زن 2752601 نفر)
25 - 54 ساله	34.27% (مرد 4875985 و زن 5177959 نفر)
55 - 64 ساله	5.21% (مرد 743757 و زن 784517 نفر)
بالا تر از 65 ساله	4.44% (مرد 598387 و زن 703686 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.02 مرد/زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	0.99 مرد/زن
تناسب جنسیت از 25 - 54 سالگی	0.89 مرد/زن
تناسب جنسیت از 55 - 64 سالگی	0.88 مرد/زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.72 مرد/زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.95 مرد/زن
تولد در هزار نفر	28.55 نفر

د پانوی شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

مرگ و میر در هزار نفر	6.14 نفر
رشد سالانه نفوس	2.23%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	۳۲/۵۹ (پسران ۳۶/۰۵ و دختران ۲۹/۰۳)
اوسط عمر در کل نفوس	۶۹/۳۷ سال
اوسط عمر در مردان	۶۷/۷ سال
اوسط عمر در زنان	۷۱/۰۹ سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	۳/۶۶
اوسط سن مادران در زایمان اول	۲۰,۷
مرگ و میر زنان در هر ۱۰۰۰۰ تولد	۳۰۸ نفر

تقسیمات اداری: گانا ۱۶ منطقه اداری Region دارد:

اهافو Ahafo، اشانتی Ashanti، بونو Bono، شرق بونو Bono East، مرکزی Central، شرق Eastern، اکرای بزرگ Greater Accra، شمال شرق North East، شمال Northern، اوتی Oti، ساوانا Savannah، شرق بالا Upper East، غرب بالا Upper West، ولتا Volta، غرب Western و شمال غرب Western North.

شهرها:

کوماسی Kumasi، نفوس ۳/۷۷ میلیون نفر،

تامیل Tamale، ۳۶۰۵۷۹ نفر،

تاکورادزی Takoradze، ۲۳۲۱۹۱ نفر،

آشیامان Achiaman، ۲۰۲۹۳۲ نفر،

تیما Tema، ۱۵۵۷۸۲ نفر،

کیپ کاست Cape Coast، ۱۴۳۰۱۵ نفر،

سکوندی تاکورادی Sekondi-Takoradi، ۱/۰۸ میلیون نفر.

نژاد: سیاه پوست. اکان Akan – 45.7%، مول داگبانی Mole-Dagbani – 18.5%،

ایوی Ewe – 12.8%، گا دانگمی Ga-Dangme – 7.1%، گورما Gurma – 6.4%،

گوان Guan – 3.2%، گروسی Grusi – 2.7%، ماندی Mande – 2% و سایرین 1.6%

زبان: انگلیسی (رسمی) و زبان های افریقایی مانند: اشانتی Asante – 16%، ایوی Ewe – 14%،

فانتی Fante – 11.6%، بورون Boron – 4.9%، داگومبا Dagomba – 4.4%،

دنگمی Dangme – 4.2%، دگارتی Dagarte – 3.9%، کوکومبا Kokomba – 3.5%،

اکیم Akyem – 3.2%، گا Ga – 3.1% و سایر 31.2%

رسم الخط: لاتین و رسم الخط محلی.

دین و مذهب: مسیحی 71.3% (Pentecostal) – 31.6%، پروتستان 17.4%، کاتولیک 10% و

سایر مسیحی ها 12.3%)، اسلام 19.9%، باورهای قدیمی محلی 3.2%، سایرین 4.5% و بی عقیده

ها 1.1% (۲۰۲۱).

طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی جدید گانا روز ۷ جنوری سال ۱۹۹۳ نافذ شده است.

رئیس جمهور فعلی این کشور جان درامانی ماما John Dramani MAHAMA (وظیفه: ۷ جنوری ۲۰۲۵) و

معاون رئیس جمهور نانا ادو دانکوا اکوفو – ادو Nana Addo Dankwa Akufo-Addo (تولد: ۲۹ مارچ

۱۹۴۴؛ وظیفه: ۷ جنوری ۲۰۱۷) میباشند.

رئیس جمهور و معاون رئیس جمهور گانا به رای مردم، برای ۴ سال انتخاب شده و دو دوره کار کرده میتواند.

انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ ۷ دسمبر سال ۲۰۲۴ صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال

۲۰۲۸ دایر خواهد شد. رئیس جمهور وظیفه نخست وزیر را نیز بعهده میداشته باشد. وزیرای کابینه گانا به پیشنهاد

رئیس جمهور و رأی اعتماد ولسی جرگه به کار گماشته میشود.

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

شورای ملی یا پارلمان گانا ۲۷۶ عضو دارد که رای مردم برای ۴ سال انتخاب میگردند. انتخابات گذشته این شوری روز ۷ دسمبر ۲۰۲۴ صورت گرفته و انتخابات آینده در سال 2028 دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور ۱۸ سالگی و رای دهی عام میباشد.

نظام حقوقی گانا بر قوانین برتانیای و روایات عنعنوی مردم استوار است. ستره محکمه Supreme Court عالیترین ارگان قضایی این کشور است یک رییس (قاضی القضاة) و ۱۳ قاضی ارشد دارد که همه به پیشنهاد شورای کوچک دولتی، تایید شورای ملی و منظوری ریاست جمهوری تعیین میگردند. بعد از آن محکمه عالی High Court، محکمه مرافعه و محاکم منطوقی قرار دارند.

احزاب سیاسی:

کانگرس همه مردم All Peoples Congress (رهبر: حسن آیریگا Hassan AYARIGA)،
حزب مردم Convention People's Party (رهبر: اونسی وامی کروما Onsy Kwame NKURUMAH)،
حزب آزادی گانا Ghana Freedom Party (رهبر: آکوا دونکور Akua DONKOR)،
جنبش متحد گانا Ghana Union Movement (رهبر: کریستین واینا اندریوز Christian Kwabena ANDREWS)،
حزب مشهور اتحاد بزرگ Great Consolidated Popular Party (رهبر: هنری هربرت لارتهی Henry Herbert LARTEY)،
حزب آزادی گانا Liberal Party of Ghana (رهبر: کوفی اکپالو Kofi AKPALOO)،
کانگرس ملی دموکراتیک National Democratic Congress (رهبر: جان درمانی مهاما John Dramani MAHAMA).

گروه های فشار:

انستیتوت حاکمیت دموکراتیک Institute for Democratic Governance، مرکز سیاست و آموزش
امانی IMANI Center for Policy and Education، مرکز توسعه دموکراتیک گانا Ghana Center
for Democratic Development، انستیتوت برای امور اقتصادی، انجمن حقوقی گانا Ghana Bar
Association، کنگره اتحادیه تجارت گانا Ghana Trades Union Congress، اتاق تجارت
آمریکا American Chamber of Commerce، اتاق تجارت برتانیای British Chamber of
Commerce، میزبان سازمان های مذهبی host of religious organizations. گروه های بین المللی و
داخلی حقوق بشر و حمایت از سیاست wide range of international and domestic human rights
and policy advocacy groups، گروه های حفظ محیط زیست environmental groups، سازمان های
تجارتی business organizations و رهبران سنتی و گروه های جوانان traditional leaders and
youth groups.

روز آزادی: ۶ مارچ (۱۹۵۷ از برتانیای)

رخصتی ملی: روز آزادی، ۶ مارچ،

عضویت در ملل متحد UN: ۸ مارچ ۱۹۵۷

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, ATMIS, AU, C, ECOWAS, EITI (compliant country), FAO, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, MINURSO, MINUSMA, MONUSCO, NAM, OAS (observer), OIF, OPCW, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNISFA, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNSOM, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: سه پارچه افقی مساوی. بالایی سرخ، وسط زرد و پایینی سبز. در قسمت مرکزی رنگ زرد بیرق ملی گانا یک ستاره سیاه وجود دارد. رنگ سرخ بیرق ملی گانا نشاندهنده رنگ خون سربازان و جانبازان راه آزادی، رنگ زرد نشاندهنده مواد معدنی و رنگ سبز نشاندهنده جنگلات و منابع طبیعی است.

سرود ملی: سرود ملی گانا (خداوند بالای گانا سرزمین پدران ما رحم کند God bless our Homeland) نام دارد که کمپوزیتور Philip Gbeho در سال ۱۹۶۶ شعر یک شاعر ناشناس را در قالب موزیک ترتیب و تنظیم نموده است.

نشان ملی: ستاره سیاه و عقاب طلائی Eagle.

د پانیو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ